

TANTÁRGY ADATLAP és tantárgykövetelmények

Tantárgy neve:	<i>Környezetvédelem és ökológia</i>
Tárgykód:	<i>MSM011ML</i>
Félévi óraszám ¹ :	<i>14 ea 14 gy</i>
Kreditpont:	<i>4</i>
Szak(ok)/ típus ² :	<i>Településmérnöki mesterszak (MSc)/K</i>
Tagozat ³ :	<i>L</i>
Követelmény ⁴ :	<i>v</i>
Meghirdetés féléve ⁵ :	<i>os</i>
Nyelve:	<i>magyar</i>
Előzetes követelmény(ek):	–
Oktató tanszék(ek) ⁶ :	<i>Környezetmérnök Tanszék</i>
Tantárgy felelős:	<i>dr. Pécz Tibor tud. fmts.</i>
Tantárgy koordinátor:	<i>dr. Pécz Tibor tud. fmts.</i>
Rövid leírás:	
<p>Biotikus és abiotikus ökológiai faktorok. A populációk időstatikus és idődinamikus jellemzői. Az egyes környezeti elemek alapvető sajátosságai, védelmük problematikái. A környezet- és természetvédelem ökológiai alapjai – különös tekintettel a települések tervezésére és működtetésére. Ökológia stratégiai kérdései és módszerei, ökológiai niche. Félkultúr és kultúr ökoszisztemek. Ökoszisztemák fejlődése. Környezetvédelem és természetvédelem a városi ökoszisztemák kapcsolatában. Települési biotópok és élőviláguk. A környezetvédelem története, fogalma, működési területei. Globális problémák. Megoldási javaslatok. Az egyes környezeti közegek alapvető sajátosságai, védelmük problematikái, szennyezési folyamataik. A hazai környezetvédelmi szabályozás. A településrendezés és a környezetvédelem kapcsolata (környezeti vizsgálat). A településgazdálkodás és -üzemeltetés környezetvédelmi feladatai. A települési környezet vizsgálata és értékelése, metodikai alapok. A települési környezetvédelem szakági feladatai.</p>	
Általános követelmények: A foglalkozásokon minimum 70%-os részvétel, 1 db felismerési feladat és vizsga teljesítése.	
Célkitűzése:	
<p>A tárgy alapvető célja a településmérnöki gondolkodáshoz szükséges környezeti elemek megismerése, és a települési környezet- és természetvédelemhez az ökológiai alapok elsajátítása. Ezen kívül a települések legjellemzőbb élővilágának felismerés szintű elsajátítása és ezen csoportok főbb jellemzői.</p>	
Oktatási módszer:	
<p>Előadás projektoros kivetítéssel Power Point programmal, projekt módszer az élőlények felismeréséhez, ill. személyes konzultáció az órák után.</p>	
Követelmények a szorgalmi időszakban:	
<p>Aláírás megszerzése (vizsgajog): Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel a TVSZ alapján (70%), valamint 1 db állat-felismerési feladat teljesítése a követelmények szerint. A minimális elfogadható teljesítés: az állat-felismerési feladat – min. 26 pont (max. 50 pont) – sikeres megoldása.</p>	
Követelmények a vizsgaidőszakban:	

¹ Tárgykurzus típusok: ea – előadás, gy – gyakorlat, lab – labor

² K – kötelező, KV – kötelezően választható, SZ – szabadon választható (fakultatív)

³ N – nappali, L – levelező, T – táv

⁴ a – aláírás, f – félévközi jegy, v – vizsga, s – szigorlat

⁵ os – őszi, ta – tavaszi

⁶ Több tanszék esetén zárójelbe a terhelés várható százalékos megoszlása

Szóbeli vizsga teljesítése a vizsgaidőszakban a TVSZ szerint.

A kollokvium minimális teljesítése min. 26 pont (max. 50). Figyelem! Mindkét teljesítés (felismerés és szóbeli vizsga) nem lehet minimum pontos! A jegy kialakítása – a felismerési feladat, az órai aktivitás és a szóbeli vizsga alapján – a következő pontszámhatárok szerint kerül minősítésre:

88–100 pont	jeles (5)	77–87 pont	jó (4)
66–76 pont	közepes (3)	53–65 pont	elégséges (2)
0–52 pont	elégtelen (1)		

Pótlási lehetőségek:

A mindenkor hatályos TVSZ-nek megfelelően.

Konzultációs lehetőségek:

A szorgalmi időszakban minden héten a B007-es irodában, a Környezetmérnök Tanszék hirdetőjén megjelölt időpontban, vagy a megadott konzultációs heteken (2.4.6.7.10.12.14.).

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:**Ajánlott irodalom:**

Alexay Zoltán (1997): Ökológia, cönológia, biogeográfia (főiskolai jegyzet). SZIF. Környezetmérnöki Tanszék. Győr. pp.1–54.
 Jámbor Imre (1994): Település-ökológiai alapfogalmak. Területi és településtudományi felsőoktatási füzetek 4. Budapest.
 Reichholf, Josef (1999): A települések ökológiája (Falvak, városok, utak). Magyar Könyvklub. Természetkalauz sorozat
 Enyedi – Glatz – Láng (2000): Magyarország településkörnyezete. Magyarország az ezredfordulón sorozat – Területfejlesztés. MTA, Budapest.
 Nagy Imre (2008): Városökológia (tankönyv). Dialóg Campus Kiadó, Bp.–Pécs.
 Fekete Jenő György–Varga Tamás (szerk.) (2006): Környezetvédelem mérnököknek (kézirat, e-jegyzet) PTE PMMK
 Moser Miklós–Pálmai György (1999): A környezetvédelem alapjai – Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
 Buday-Sántha Attila (1999): Környezetgazdálkodás (általános rész) – University Press, Pécs
 Kerényi Attila (1998): Általános környezetvédelem (Globális gondok, lehetséges megoldások) Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged
 Rakonczai János (2003): Globális környezeti problémák – Lazi Könyvkiadó, Szeged
 Koren Edit (1997): Környezetismeret (kézirat), Győr
 Kerekes Sándor (2007): A környezetgazdaságtan alapjai

Tantárgykurzusok a 2019/2020. tanév 1. (őszi) félévében:

Tárgy- kurzus típus	Oktató(k)	Nap/idő	Hely	Megjegyzés
ea, gy	Pécz Tibor	péntek 7.45– 11.00	A204	2.4.6.7.10.12.14. oktatási heteken

Részletes tantárgyprogram

Hét	Előadás	Gyakorlat	Labor
2.	Bevezetés – Történeti áttekintés, ökológia, mérnökökológia, településökológia. Az ökológia tárgya és felosztása.	Települések élővilága.	-
4.	Abiotikus környezeti tényezők: fény, hő, víz, levegő, talaj, domborzat, épített elemek. Biotikus környezeti tényezők: a faj egyedeinek szerepe a biotópban, ökológiai niche. Az ökológiai faktorok változása települési környezetben.	Települések biotópjai	-
6.	Az ökoszisztéma. Ökológiai egyensúly. Ökoszisztémák	Települések	-

	fejlődése. Az ökoszisztéma és az ember.	állatvilága I.	
7.	A környezet- és természetvédelem ökológiai alapjai. A környezetvédelem, a természetvédelem és a városi ökoszisztémák kapcsolata.	Települések állatvilága II.	-
10.	A környezetvédelem története, fogalma, működési területei. Globális problémák. Megoldási javaslatok. Az egyes környezeti közegek alapvető sajátosságai, védelmük problematikái, szennyezési folyamataik. A hazai környezetvédelmi szabályozás.	Települések állatvilága III.	-
12.	A településrendezés és a környezetvédelem kapcsolata (környezeti vizsgálat). A településgazdálkodás és -üzemeltetés környezetvédelmi feladatai.	Települések állatvilága IV.	-
14.	A települési környezet vizsgálata és értékelése, metodikai alapok. A települési környezetvédelem szakági feladatai.	Problémás csoportok, jövevény fajok.	-

A részletes tantárgyprogram változtatásának jogát fenntartom.

Pécs, 2019. szeptember 09.

dr. Pécz Tibor
tud. fmts.